

РЕШЕНИЕ

№ 311

гр. София, 19.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 15.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Проданова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **645** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е проведено по реда на чл. 203 и сл., вр. чл. 226 от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

С Искова молба, вх. № 2645/25.01.2022 г. „МАКСИТ“ ЕООД е предявило против Държавен фонд „Земеделие“ претенции за обезщетяване на имуществени вреди в общ размер на 7 873 038.93 лева, във връзка с отменена от Административен съд – София град с Решение № 5862/10.10.2019 г., по адм. дело № 13652/2018 г., потвърдено от Върховен административен съд с Решение № 11159/20.8.2020 г., по адм. дело № 14486/2019 г. Заповед № 03-РД/2614 от 27.6.2018 г. на изпълнителния директор на ДФЗ, с която е отказано финансиране на дружеството – ищец на стойност 1 912 260 лева по Заявление за подпомагане № 08/04/1/0/00153 от 16.11.2016 г.

В съдебното производство ищецът, чрез упълномощения адвокат, уточнява и поддържа искиви претенции за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди, определени както следва:

1. 500 385.60 лева – реално претърпени загуби, представляващи заплатена неустойка по Договор за доставка на еднодневни стокови патета от 2.2.2018 г., сключен между „МАКСИТ“ ЕООД и „АВИСПАЛ“ ООД, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане на сумата;
2. 3 256 348.25 лева – реално претърпени загуби, представляващи заплатена неустойка и лихви за забава по Договор за доставка на отгледани патици от 7.3.2018

г., сключен между „МАКСИТ“ ЕООД и „НИК ФУД БГ“ ЕООД, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане на сумата;

3. 1 942 621.50 лева – реално претърпени загуби, представляващи заплатена неустойка и лихва за забава по Договор за доставка на отгледани патици от 11.4.2018 г., сключен между „МАКСИТ“ ЕООД и „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане на сумата;

4. 2 173 683.58 лева – пропуснати ползи, в размер на стойността на нереализирания бизнес-план по Заявление за подпомагане с ИД № 08/04/1/0/00153 от 16.11.2016 г. по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., за периода от 1.1.2019 г. до 30.11.2021 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Ищецът, освен представените писмени доказателства на които основава претенциите си, ангажира заключение на съдебно-счетоводна експертиза, прието без оспорване от ответника. Претендира възстановяване на направени разноски за водене на делото, включващи и адвокатско възнаграждение, съгласно списък. Представя допълнително писмена защита.

Ответникът ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“, чрез упълномощен адвокат, оспорва исковата молба като недопустима, а разгледана по същество – я оспорва както по отношение на основанието, така и относно размера на претенциите. Желаете присъждане на адвокатско възнаграждение и възразява за прекомерност на претендираното такова от страна на ищеца. Представен е писмен отговор, с който е заявено становище за недопустимост, неоснователност и недоказаност на исковите претенции. Излага съображения, че Заповед № 03-РД/2614 е отменена от ВАС и преписката е върната за произнасяне по същество по Заявление за подпомагане ИД № 08/04/1/0/00153, съобразно указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението. В този смисъл административното производство по заявлението се явява все още висящо пред административния орган, като същото би приключило едва тогава, когато административният орган се произнесе със законосъобразен акт и този акт влезе в сила. Сочително, че изискването актът да бъде окончателно отменен е процесуална предпоставка за допустимост на иска по чл. 204, ал.1 АПК, както и основание на материалното правоотношение по чл. 1, ал.1 ЗОДОВ, от което следва, че предявените иски са недопустими. Излагат се подобни съображения и за неоснователността на исковите, като се посочва, че липсата на окончателен отменен административен акт е по същество липса на правопораждащ юридически факт за претендираните права. Излагат се съображения за липса на причинно-следствена връзка между твърдяната вреда и незаконосъобразната Заповед на изпълнителния директор на ДФЗ. Оспорва представените от ищеца договори за доставка, като посочва, че били сключени преди произнасяне на административния орган, когато ищецът не е имал увереност, че заявлението за подпомагане ще бъде уважено. Също така задълженията за пари и патици са родово определени. Прави възразение за изключително причиняване на вредите от страна на ищеца по смисъла на чл. 5, ал.1 ЗОДОВ. Оспорва датите на представените договори, като заявява, че за тяхна дата следва да се приеме датата на представянето им с исковата молба. Възразява, че не е обвързан с констатациите на арбитражния съд ad hoc, доколкото

ДФЗ не е бил конституиран като подпомагаша страна в процеса. Представени са писмени доказателства. В хода на процеса ответникът е ангажирал допълнително заключение на съдебно-счетоводна експертиза, както и по негово искане са събрани писмени доказателства от трети, неучастващи в делото лица.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковата молба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - С. ГРАД, като съобрази характера на производството от процесуална страна, както и заявените с исковата молба претенции, доводите на страните и доказателствата, приема следното:

От фактическа страна:

За да претендира обезщетяване за претърпени имуществени вреди и пропуснати ползи, така както са обобщени по – горе в настоящото решение, ищецът се позовава на следните факти, по които страните не спорят, понеже се установяват от приетите по делото писмени доказателства:

„МАКСИТ“ ЕООД е вписано в Търговския регистър през 2016 г. Предметът му на дейност е „отглеждане на домашни птици, покупка на стоки или други вещи с цел да ги препродаде в първоначален, преработен или обработен вид; вътрешна и външна търговия, бартерни сделки, търговско представителство и посредничество; спедиционни и транспортни услуги, куриерски услуги, туристически услуги, издателска дейност и разпространение на печатни и звуконосителни произведения; маркетинг; лизинг; покупка, строеж и обзавеждане на недвижими имоти, сделки с недвижими имоти, комисионерство, рекламна дейност и други дейности, незабранени със закон“. Регистрирано е и като земеделски производител. Като код на икономическа дейност (КИД2008) е деклариран „0147 – отглеждане на домашни птици“.

На 16.11.2016 г. от „МАКСИТ“ ЕООД е подадено Заявление за подпомагане ИД № 08/04/1/0/00153 по подмярка „4.1. - Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“, „Програма за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.“, по реда на Наредба № 9/21.3.2015 г. Предметът на инвестицията по заявлението е „Закупуване на ново технологично оборудване за отглеждане на патици порода Мюлар или Пекинска за действащ животновъден обект № 9367-0153 в [населено място], [община]-селска, област Д., регистриран на името на кандидата“. Общата стойност на проекта е 1 912 260 лева. Заявлението за подпомагане включва разходи за закупуване на технологично оборудване (хранилни и поилни линии, теглилки, съоръжения за охлаждане и вентилация, табло за управление и контрол и подови скари в 7 халета). Предвидени са и разходи за СМР за ремонт на помещенията в размер на 70 000 лева, заложен в таблица 2 от бизнес плана „Инвестиционни разходи, за които не се кандидатства за подпомагане, но са част от цялостния обект на инвестицията и без тях обектът не може да бъде завършен и/или да функционира самостоятелно“, като общата стойност на финансирането от страна на държавата е следвало да бъде в размер на 50 % от стойността на проекта, или 956 130 лева.

С Наредба № 9/21.03.2015 г. „за прилагане на подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“, мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. са уредени условията и редът за прилагане на подмярката, целите на подпомагането и обхватът на дейностите, изискванията към кандидатите и финансовите условия. По това заявление изпълнителният директор на

ДФ „Земеделие“ се е произнесъл със Заповед № 03-РД/2614 от 27.6.2018 г., като е отказал финансиране на дружеството – ищец по Заявление за подпомагане № 08/04/1/0/00153 от 16.11.2016 г. Заповедта е оспорена пред Административен съд – София град по адм. дело № 13652/2018 г., като с Решение № 5862/10.10.2019 г. заповедта е отменена, а преписката е изпратена за произнасяне на ДФЗ. С Решение № 11159/20.8.2020 г., по адм. дело № 14486/2019 г., по описа на ВАС решението на Административен съд – София град е потвърдено. Произнасяне на административния орган не е последвало, като следва да се посочи, че заявлението е за финансиране по програмен период 2014 г. – 2020 г.

За доказване съответствие с изискванията на чл. 32, ал.12 от Наредбата пред административния орган са представени три оферти и договор за доставка и монтаж на оборудване на птицеферма на обща стойност 1 912 260 лева без ДДС. Констатирано е, че офертите и договорът не съдържат подробна техническа спецификация, марки и модели на оферираното/договореното оборудване. Представен е протокол за избор, в който няма информацията относно натовареността и капацитета на оферираното/договореното оборудване и дали то отговаря на нуждите и капацитета на птицефермата. Не е приложена част „Технолгична“, от която да е видно какъв е капацитетът на животновъдния обект и съответното необходимо оборудване. Извършена е проверка по чл. 37 от Наредбата и е установено, че проектът на ищеца не отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата, тъй като е налице индигия за един общ проект, разделен на три по-малки, с цел получаване на по-високо индивидуално подпомагане.

Тези факти са проверени и признати от двете съдебни инстанции - Административен съд – София град и ВАС в производството по оспорване на Заповед № 03-РД/2614/27.6.2018 г., издадена от изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“.

С исковата молба са представени по делото още: бизнес план, свързан с проекта, с който „МАКСИТ“ ЕООД е кандидатствало; споразумителен протокол за насрещни вземания и задължения от 10.2.2021 г. между „МАКСИТ“ ЕООД и „АВИСПАЛ“ ООД; споразумителен протокол за насрещни вземания и задължения от 22.3.2021 г. между „МАКСИТ“ ЕООД и „НИК ФУД БГ“ ЕООД; споразумителен протокол за насрещни вземания и задължения от 11.1.2021 г. между „МАКСИТ“ ЕООД и „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД; Договор от 2.2.2018 г. за доставка на едnodневни стокови патици, с доставчик „АВИСПАЛ“ ООД и купувач „МАКСИТ“ ЕООД, според който, за периода от 1.2.2019 – 31.12.2023 г. първото дружество се задължава да достави на ищеца 842 400 броя патици по график; Договор от 7.3.2018 г., с който „МАКСИТ“ ЕООД се е задължило да достави на „НИК ФУД БГ“ ЕООД 528 000 броя отгледани патици за угояване по график от 10-та седмица на 2019 г. до 8-ма седмица на 2024 г. по партиди от 4 800 броя за всяка доставка, стойност на договора 7 735 200 лева при единична цена за брой отгледана патица 14.65 лева без ДДС; Договор от 11.4.2018 г. с доставчик „МАКСИТ“ ЕООД и купувач „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД за доставка на 272 280 броя отгледани патици за угояване за периода от 10-та седмица на 2019 г. до 8-ма седмица на 2024 г., като стойността на договора е 3 988 902 лева, при единична цена за брой отгледана патица 14.65 лева без ДДС. Тези договори не били изпълнени от страна на „МАКСИТ“ ЕООД.

Представени са още: решение от 1.9.2020 г. на Арбитражен съд ad hoc, видно от което „МАКСИТ“ ЕООД е осъдено да заплати на „НИК ФУД БГ“ ЕООД 2 707 320 лева – неустойка по договор за доставка на отгледани патици от 7.3.2018 г., ведно със

законна лихва от 5.6.2020 г. до окончателно изплащане на вземането и 330 169.04 лева – лихва за забава върху главницата за периода 24.3.2019 г. – 04.6.2020 г. и Решение от 12.11.2020 г. на Арбитражен съд ad hoc, видно от което „МАКСИТ“ ЕООД е осъдено да заплати на „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД 1 396 115.70 лева – неустойка по договор от 11.4.2018 г., ведно със законната лихва върху главницата от 25.6.2020 г. до окончателното изплащане на вземането и 194 696.15 лева – обезщетение за забава за периода 9.2.2019 – 24.6.2020 г.

Позовавайки се на описаните факти и обстоятелства ищецът твърди, че от отменената Заповед № 03-РД/2614/27.6.2018 г., с която е отказано финансиране на проекта, е претърпяло дефинираните по т. т. 1 - 4 по – горе в настоящото решение вреди, респ. – пропуснало е да реализира ползи от дейността си, въпреки че е отговаряло на всички изисквания на Наредба № 9/21.3.2015 г. за отпускане на финансирането, което се установява с представените към заявлението документи. Липсата на финансиране от ДФЗ, заложено в бизнес – плана, се е отразила пряко върху реалната възможност да бъде осъществен успешно проектът, понеже „МАКСИТ“ ЕООД не успяло да закупи необходимото оборудване за изпълнение на заложените в бизнес - плана срокове за доставка и количества за реализиране на пазара патици; неизпълнението на договорите с „АВИСПАЛ“ ООД, „НИК ФУД БГ“ ЕООД и „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД довело до заплащане на неустойки.

Съдът кредитира заключенията по изготвените съдебносчетоводна експертиза и допълнителната такава.

При така установената фактическа обстановка АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД приема от правна страна следното:

Исковата молба е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА за разглеждане по реда на чл. 203 и сл. АПК, вр. чл. 1 ЗОДОВ, а разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА:

Разпоредбата на чл. 7 от Конституцията на Република България предвижда, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Исковите за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове се разглеждат по реда на Глава единадесета АПК (чл. 203 - 206), а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Член 1 от ЗОДОВ постановява, че държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове. За да възникне правото на обезщетяване, съответно, за да бъде доказана основателността на такъв иск, задължително е необходимо наличието на следните предпоставки, които следва да са в кумулативна връзка: причинена вреда; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния административен акт и настъпилата вреда. Този сложен фактически състав не се презюмира, а подлежи на установяване от ищеца с необходимите за това доказателства.

Условие за допустимост на иска е наличието на административен акт, отменен „по съответния ред“.

В настоящия случай, Заповед № 03-РД/2614/27.6.2018 г. издадена от изпълнителния директор на ДФЗ е отменена с Решение № 5862/10.10.2019 г., по адм. дело № 13652/2018 г., АССГ, потвърдено с Решение № 11159/20.8.2020 г., по адм. дело № 14486/2019 г. на ВАС, влязло в сила на 20.8.2020 г. В тази връзка съдът не споделя становището на ответника, че предявените искове са недопустими, тъй като административното производство не е приключило. Предпоставка за допустимост на

исковата претенция е наличие на отменен като незаконосъобразен акт на администрацията и такъв е налице. Съображенията за „висящност“ на административната преписка са такива по същество и следва да бъдат разгледани като такива по основателността на исковите.

Предвид така очертания фактически състав и по аргумент от чл. 4 ЗОДОВ, на изследване в процесния случай подлежи: 1. причинени ли са на ищеца твърдените от него имуществени вреди, съответно - пропуснал ли е да реализира ползи, заради незаконосъобразната Заповед № 03-РД/2614/27.6.2018 г.; 2. установява ли се пряка и непосредствена причинна връзка между тази заповед и настъпилите имуществени вреди – загуби и пропуснати ползи. Имуствените вреди за ищеца са настъпили поради претърпени загуби и пропуснати ползи от увеличаване на имуществото му (да реализира определен доход). Това са вредите от заплащане на неустойки и лихви за забава по три договора за доставки и невъзможността му да реализира търговска печалба за определен период от време.

Съдът приема за основателна и доказана частта от исковата молба за обезщетяване на имуществени вреди, представляващи загуби, както следва:

1. 500 385.60 лева – реално претърпени загуби, представляващи заплатена неустойка по Договор за доставка на еднодневни стокови патета от 2.2.2018 г., сключен между „МАКСИТ“ ЕООД и „АВИСПАЛ“ ООД, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане на сумата;

2. 3 256 348.25 лева – реално претърпени загуби, представляващи заплатена неустойка и лихви за забава по Договор за доставка на отгледани патици от 7.3.2018 г., сключен между „МАКСИТ“ ЕООД и „НИК ФУД БГ“ ЕООД, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане на сумата и

3. **1 942 621.50 лева** – реално претърпени загуби, представляващи заплатена неустойка и лихва за забава по Договор за доставка на отгледани патици от 11.4.2018 г., сключен между „МАКСИТ“ ЕООД и „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане на сумата.

Установяват се настъпилите неблагоприятни за ищеца обстоятелства, а именно изпадане в невъзможност да извършва изцяло основната си дейност за угодяване на патици за клане, както и за изпълнява задълженията си към своите контрагенти и изпълнение на бизнес-плана.

От приетия по делото Договор за доставка на еднодневни стокови патета от 2.2.2018 г. между „АВИСПАЛ“ ООД, като доставчик и „МАКСИТ“ ЕООД, като купувач, се установява, че ищецът се е задължил да закупи общо 842400 броя еднодневни стокови патета порода „Мюлар“ за периода от 2.1.2019 г. до 31.12.2023 г., съгласно уговорен график за доставка. Стойността на целия договор е в размер на 1 667 952 лева, при единичната цена за еднодневно пате в размер на 1,98 лева без ДДС. Цената е на база доставените стоки до животновъден обект с регистрационен номер 9367-0153 в землището на [населено място], [община].

От приетото заключение по назначената съдебно-счетоводна експертиза, вещото лице по която е анализирано предоставените от „МАКСИТ“ ЕООД, „АВИСПАЛ“ ООД, „НИК ФУД БГ“ ЕООД и „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД счетоводни документи и извлечения от счетоводните регистри, вкл.

мемориални ордери за платени суми, се установява, че дължимите от „МАКСИТ“ ЕООД неустойки по трите договора са отразени в съответните счетоводни регистри. Начинът на отразяване е описан подробно в експертното заключение, в така наречената „констативно – съобразителна част“. Видно от допълнителното заключение на ССЧЕ по Договор за доставка, на еднократни стокови патети от 2.2.2018 г. няма реализирани доставки и няма направени счетоводни операции. Споразумителният протокол за прихващане от 10.2.2021 г. между „МАКСИТ“ ЕООД и „АВИСПАЛ“ ООД е отразен в счетоводството на ищеца, като е взета счетоводна операция Дебит сметка 499 - други кредитори по аналитичност „АВИСПАЛ“ ООД на Кредит сметка 498 - други дебитори по аналитичност „АВИСПАЛ“ ООД със сумата от 500 000 лева. Споразумителният протокол за прихващане от 10.2.2021 г. между „МАКСИТ“ ЕООД и „АВИСПАЛ“ ООД е отразен и в счетоводството на „АВИСПАЛ“ ООД.

„АВИСПАЛ“ ООД е направил изявление за разваляне на договора и е претендирал неустойка по чл. 13 ал.2 от договора, представляваща 30 % от стойността на договора без ДДС, а именно за сумата от 500 385,60 лева. Със споразумителен протокол от 10.2.2021 г. между представител на „МАКСИТ“ ЕООД и „АВИСПАЛ“ ООД са уредени доброволно финансовите отношения по доброволното заплащане на претендираната неустойка по чл. 13 ал.3 от Договор за доставка на еднократни стокови патети от 2.2.2018 г. в общ размер на 500 385,60 лева. Със тази сума е увреден патримониумът на ищеца. Обедняването е пряка и непосредствена последица от незаконосъобразния акт на ДФ „Земеделие“, доколкото заплатените неустойки и лихви за забава са станали дължими единствено в резултат на действията на служителите на ДФ „Земеделие“.

Съгласно приетия по делото Договор за доставка на отгледани патици от 7.3.2018 г. между „МАКСИТ“ ЕООД, като доставчик и „НИК ФУД БГ“ ЕООД, като купувач ищецът се е задължил да достави общо 528 000 броя отгледани патици, със средно живо тегло около 3,95 кг/брой, за угодяване за целия срок на партиди от 4 800 броя за всяка доставка. Доставките по договора започват от 1.3.2019 г. (10-та седмица) и продължават до 23.2.2024 г. (8-ма седмица). На всяка седмица с четен номер се доставят по 4 800 патици, като през седмици номерата 30,32 и 52 не се осъществяват доставки. Стойността на целия договор е в размер на 7 735 200 лева, при единичната цена за патица в размер на 14,65 лева без ДДС. Цената е на база доставените стоки до животновъден обект в [населено място], [община], област Б., с ветеринарен регистрационен номер 8843-0045.

Видно от Договор за доставка на отгледани патици от 11.4.2018 г. между „МАКСИТ“ ЕООД, като доставчик и „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД, като купувач ищецът се е задължил да достави на купувача общо 272 280 броя отгледани патици, със средно живо тегло около 3,95 кг/брой, за угодяване за целия срок на седмични партиди, съгласно уговорен график на всяка доставка. Доставките по договора започват от 4.3.2019 г. (10-та седмица) и продължават до 23.2.2024 г. (8-ма седмица). Стойността на целия договор е в размер на 3 988 902 лева, при единичната цена за патица в размер на 14,65 лева без ДДС. Цената е на база доставените стоки до животновъден обект в [населено

място], [община], област П. с ветеринарен регистрационен номер 4137-0362. Във връзка с направеното от ответника оспорване на Договора с „НИК ФУД БГ“ ЕООД и Договора с „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД, следва да бъде отбелязано, че за първи път същите са представени в арбитражните производства, решенията по които бяха приети като доказателства по делото. Неоснователно е твърдението на ответника, че за най-ранна възможна тяхна дата следва да бъде приета датата на депозиране на исковата молба по настоящото производство. В допълнение съдебно-счетоводната експертиза установи, че неустойките по договорите са правилно отразени в счетоводството на ищеца.

Наличието на арбитражни клаузи в договорите с „АВИСПАЛ“ ООД, „НИК ФУД БГ“ ЕООД и „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД, съответстващи на чл. 7, ал. 1 и ал. 2 от Закона за международния търговски арбитраж определя и компетентността на арбитражен съд ad hoc. Арбитражните решения са породили съответните за страните правни последици, а именно – парични задължения, в тежест на „МАКСИТ“ ЕООД. Арбитражът е признат от закона сурогат на държавното правосъдие, което дава същата защита, която спорещите биха получили чрез решение на държавен съд. Последващите прихващания на взаимни задължения, за които са представени доказателства, не променят характера на присъдените в тежест на дружеството договорни неустойки и съответстващите им лихви за забава. Задълженията за неустойки представляват вреда за ищеца, причинена му в резултат на невъзможността да изпълнява задълженията си по договорите. Тази невъзможност е пряка последица от незаконосъобразната Заповед № 03-РД/2614/27.6.2018 г. на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“.

От „НИК ФУД БГ“ ЕООД са предявени претенции за заплащане на неустойка съгласно чл. 14 ал.3 от Договора, представляваща 35 % от стойността му без ДДС, а именно за сумата от 2 707 320 лева посредством арбитражно дело ad hoc, образувано на 5.6.2020 г. От приетото по делото Решение от 1.9.2020 г. по арбитражно дело ad hoc се установи, че „МАКСИТ“ ЕООД е осъден да заплати на „НИК ФУД БГ“ ЕООД следните суми:

- сума в размер на 2 707 320 лева, представляваща неустойка на основание чл. 14 ал.3 от Договор за доставка на отгледани патици от 7.3.2018 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 5.6.2020 г. до окончателното плащане на главницата
- сума в размер на 330 169,04 лева, представляващи лихва за забава върху главницата от 2 707 320 лева за периода от 24.3.2019 г. до датата преди подаване на исковата молба - 4.6.2020 г.

Със Споразумителен протокол от 22.3.2021 г. между представител на „МАКСИТ“ ЕООД и „НИК ФУД БГ“ ЕООД са уредени финансовите отношения произтичащи от влязлото в сила Решение от 1.9.2020 г. по арбитражно дело ad hoc за заплащане на следните суми:

- главница в размер на 2 707 320 лева, представляваща неустойка на основание чл. 14 ал.3 от Договора за доставка на отгледани патици от 7.3.2018 г.,
- сума в размер на 218 859,21 лева, представляващи законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 5.6.2020 г. до окончателното плащане

на главницата - 22.3.2021 г.

- сума в размер на 330 169,04 лева, представляващи лихва за забава върху главницата от 2 707 320 лева за периода от 24.3.2019 г. до датата преди подаване на исковата молба - 4.6.2020 г.

От приетото по делото заключение на ССЧЕ се установява, че дължимите неустойки по Договора за доставка на отгледани патици от 7.3.2018 г. са осчетоводени. По арбитражно решение са начислени като разходи за бъдещи периода на 1.9.2020 г. в размер на 3 037 489,04 лева. Начислени са като текущ разход - неустойка в размер на 2 707 320 лева и разходи за лихви общо в размер на 549 028,25 лева. Трето разплатени общо неустойка и лихви на „НИК ФУД БГ“ ЕООД по споразумителен протокол общо в размер на 3 256 348,25 лева, като остатъка от задължението на „НИК ФУД БГ“ ЕООД по договора е в размер на 43 651,75 лева. Видно от допълнителното заключение на ССЧЕ по Договора за доставка на отгледани патици от 07.03.2018 г. е отразен в счетоводството на доверителя ми, като е взета счетоводна операция Дебит сметка 499 - други кредитори по аналитичност „НИК ФУД БГ“ ЕООД на Кредит сметка 498 - други дебитори по аналитичност „НИК ФУД БГ“ ЕООД със сумата от 3 256 348,25 лева. Решението от 1.9.2020 г. на Арбитражен съд и Споразумителния протокол за прихващане от 22.3.2021 г. между „МАКСИТ“ ЕООД и „НИК ФУД БГ“ ЕООД е отразен и в счетоводството на „НИК ФУД БГ“ ЕООД.

От „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД са предявени претенции за заплащане на неустойка съгласно чл. 4 ал. 3 от Договора, представляваща 35 % от стойността на договора без ДДС, а именно за сумата от 1 396 115,70 лева, ведно с дължимите лихви за забава, по арбитражно дело ad hoc, образувано на 25.6.2020 г. От приетото по делото Решение № 1 от 12.11.2020 г. по арбитражно дело ad hoc е видно, че „МАКСИТ“ ЕООД е осъден да заплати на „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД следните суми:

- сума в размер на 1 396 115,70 лева, представляваща неустойка на основание чл.14 ал.3 от Договор за доставка на отгледани патици от 11.4.2018 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 25.6.2020 г. до окончателното плащане на главницата

- сума в размер на 194 696.15 лева, представляващи обезщетение за забава, в размер на законната лихва върху главницата от 1396 115,70 лева за периода от 9.2.2019 г. до датата на подаване на исковата молба - 24.6.2020 г.

От приетия Споразумителен протокол от 11.1.2021 г. между „МАКСИТ“ ЕООД и „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД се установява, че са уредени частично финансовите отношения произтичащи от влязлото в сила Решение № 1 от 12.11.2020 г. по арбитражно дело ad hoc за заплащане на сумите, както следва:

- главница в размер на 1396115,70 лева, представляваща неустойка на основание чл.14 ал.3 от Договор за доставка на отгледани патици от 11.4.2018 г.

- сума в размер на 77 956,03 лева, представляващи законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба - 5.6.2020 г. до окончателното плащане на главницата - 11.1.2021 г.

- сума в размер на 194 696.15 лева, представляващи обезщетение за забава,

в размер на законната лихва върху главницата от 1396 115,70 лева за периода от 9.2.2019 г. до датата на подаване на исковата молба - 24.6.2020 г. Видно от приетото по делото заключение на ССЧЕ дължимите неустойки по Договор за доставка на отгледани патици от 11.4.2018 г. са осчетоводени. Първо по арбитражно решение са начислени като разходи за бъдещи периода на 12.11.2020 г. в размер на 1590 811,85 лева. Второ начислени, като текущ разход - неустойка в размер на 1 396 115,70 лева и разходи за лихви общо в размер на 272 652,18 лева. Трето разплатени общо неустойка и лихви на „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД по споразумителен протокол общо в размер на 1 600 000 лева, като остатъка от задължението на „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД по договора е в размер на 68 767,88 лева. Видно от допълнителното заключение на ССЧЕ по Договора за доставка на отгледани патици от 11.4.2018 г. няма реализирани доставки и няма направени счетоводни операции. Решение от 12.11.2020 г. на Арбитражен съд е осчетоводено в счетоводството на ищеца, като е отразено в счетоводството на доверителя ми, като е взета счетоводна операция Дебит сметка 652 - финансови разходи за бъдещи периоди на Кредит 499 - други кредитори по аналитичност „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД със сумата от 1 590 811,85 лева. Решението от 12.11.2020 г. на Арбитражен съд и Споразумителния протокол за прихващане от 11.1.2021 г. между „МАКСИТ“ ЕООД и „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД е отразено и в счетоводството на „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД.

От събраните доказателства по делото се установи, че патримониумът на ищеца е увреден със сумите по разплатените споразумителни протоколи, които както беше посочено са правилно и законосъобразно отразени счетоводно, като в тази връзка вещото лице потвърди изводите си пред съда. Не може да бъде споделен аргументът на ответника, че ищецът е причинил изключително сам претърпените имуществени вреди. Наличието на осъдителни арбитражни решения във вреда на дружеството ищец са юридически факт, чието правно действие не може да бъде игнорирано. От друга страна не би имало повод за образуване на въпросните арбитражни дела, ако ищецът беше получил финансирането по процесния проект и беше успял да закупи технологичното оборудване, с което да осъществява заложената в бизнес плана дейност, каквито са били неговите оправдани правни очаквания (ищецът реално е отговарял на всички условия за одобрение на заявлението за подпомагане, както изрично е посочено в мотивите на Решение № 5862/10.10.2019 г., по адм. дело № 13652/2018 г., Административен съд – София град). Сключвайки споразумителните протоколи, с които да прихване насрещни задължения с кредиторите си, ищецът е извършил юридически законосъобразно и житейски оправдано действие, с което да облекчи финансовото си състояние, като това в никакъв случай не може да бъде определено като изключително причиняване на претърпяната имуществена вреда.

Съдът намира, че в случая беше доказано и наличието на причинно-следствена връзка между вредата и незаконосъобразната заповед. Съдебното решение, с което е отменена процесната заповед е постановено по реда на чл. 173, ал. 2 АПК, т.е. при наличието на въпрос, чието решаване е предоставено в изключителната компетентност на административния орган.

Съгласно чл. 42 от Наредба № 9 от 2015 г. изпълнителният директор на разплащателната агенция се произнася със заповед за одобрение или отказ от финансиране на заявлението за подпомагане. В този смисъл съдът не може да издаде съдебен акт вместо административния орган и да реши въпроса по същество, а следва да му върне преписката, за да постанови той своя акт, защото изключителната компетентност за решаването на въпроса е негова. Решението по адм. дело № 14486/2019 г. на ВАС е постановено на 20.8.2020 г., като от тази дата преписката е върната на ДФЗ за ново произнасяне. Не бяха представени доказателства за произнасяне на административния орган към настоящия момент - повече от 2 години след връщане на преписката, което противоречи на принципите на правна сигурност и на оправданите правни очаквания, които са конкретно изражение на принципа за законност – чл. 4 АПК. В този смисъл отговорността на административния орган следва да бъде ангажирана и той следва да бъде осъден да обезщети претърпените от ищеца имуществени вреди от незаконосъобразната административна дейност, като не може да се освободи от тази отговорност, позовавайки се на собственото си бездействие и противоправно поведение.

Съдът приема за основателна и останалата част от исковата молба, касаеща пропуснати ползи в размер на **2 173 683.58** лева, представляващи стойността на нереализирания бизнес план по Заявление за подпомагане с ИД № 08/04/1/0/00153 от 16.11.2016 г. за периода 1.1.2019 г. до 30.11.2021 г.

Твърденията на ищеца за пропуснати ползи от незаконосъобразния отказ да получи субсидия в размер на 956 130 лева, представляващи печалбата по бизнес плана са основателни. Дружеството – ищец се е оказало в невъзможност да закупи технологично оборудване за фермата в [населено място]. Незакупуването на оборудване за отглеждане на патици е причина да не бъдат изпълнени задълженията по договорите с „АВИСПАЛ“ ООД, „НИК ФУД БГ“ ЕООД и „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД и да не бъдат реализирани печалби от продажби на патиците.

Като „пропуснатата полза“ следва да се приеме осуетяване на възможност за реално увеличаване имуществото на едно лице, в резултат от незаконосъобразен административен акт. Според чл. 82 от Закона за задълженията и договорите, „обезщетението обхваща претърпяната загуба и пропуснатата полза, доколкото те са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждане на задължението...“. „На обезщетяване подлежат не всички пропуснати ползи, а само тези, които са били предвидими за страните по сделката, към момента на пораждане на задължението и са пряка и непосредствена последица от неговото неизпълнение. Това са ползите, чието пропускане, с оглед специфичните за случая обстоятелства и при проявена грижа на добрия стопанин/ търговец, страните са могли и са били длъжни да предположат и което е причинено именно от неизпълнението, т. е. което представлява негов необходим и закономерен резултат“. Невъзможността за „МАКСИТ“ ЕООД да реализира ползи е пряка и непосредствена последица от отказа на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“, обективиран в отменената от

съда Заповед № 03-РД/2614/27.6.2018 г. За изпълнение на договорните си ангажименти към други търговци ищецът е разчитал да получи субсидията по проекта, но като не е я получил тези ангажименти не са били изпълнени и като краен резултат договорите са били прекратени, а ищецът е понесъл отговорност за неустойки. Хронологията на административното производство, приключило с издаване на отменената Заповед № 03-РД/2614 от 27.6.2018 г. на изпълнителния директор на ДФЗ показва, че по подаденото на 16.11.2016 г. заявление за подпомагане администрацията на ответника е реагирала едва на 6.12.2017 г., с изпращане на уведомително писмо с изх. № 01-2600/7475, с което от кандидата са изискани доказателства по чл. 32, ал. 12 и чл. 26 от Наредба № 9/2015 г. Принципите на правна сигурност и на оправданите правни очаквания са конкретно изражение на принципа за законност – чл. 4 АПК. Касае се за формирано у дружеството – ищец оправдано очакване, че ще бъде субсидиран от ДФ „Земеделие“, тъй като е отговарял на всички предвидени в Наредбата изисквания за това. Оправданото правно очакване в случая е формирано, както от наличието на проекта, по който дружеството – ищец е кандидатствало, така и от установените със специалната Наредба № 9/21.3.2015 г. правила и условия от една страна и от друга – добросъвестно формираната у едноличния собственик на капитала на „МАКСИТ“ ЕООД вяра в това, че отговаря на условията. Установи се от приетата съдебно-счетоводна експертиза, че представеният бизнес план е изпълним в пазарни условия, т.е. – очакванията на ищеца са били реалистични.

Противно на становището на ответника, изразено в отговора на исковата молба, с Решение № 5862/10.10.2019 г. по адм. дело № 13652/2018 г., потвърдено с решението на ВАС, съставът на АС – София град е изложил конкретни мотиви срещу доводите на административния орган да откаже със Заповед № 03-РД/2614/27.6.2018 г. финансиране на проекта. Мотивите на съда дават основание да бъде прието, че „МАКСИТ“ ЕООД е отговаряло на регламентирания условия за финансиране, понеже са опровергани изцяло доводите на административния орган да откаже финансиране на проекта. Така съдът е приел, че: „административният орган в нарушение на материалноправните разпоредби е приел, че има наличие на изкуствени условия, а не условия за насърчаване на сътрудничеството между земеделските стопани и реструктуриране и развитие на наличните материални мощности в стопанства, което е в противоречие със събраните доказателства по административното производство.“

Несъмнено положителният отговор на Заявление за подпомагане ИД № 08/04/1/0/00153 е бил от изключителната компетентност на административния орган – изпълнителният директор на ДФ „Земеделие“.

В заключението си вещото лице обобщава, че: „след направени преизчисления на основание официалните статистически данни и индекси, експертизата установи, че няма съществени отклонения от заложените в бизнесплана приходи и разходи за периода 2019 – 2021 г. и установените след индексацията такива. След като съобрази предвидената печалба конкретно за 2019 г., 2020 г. и 2021 г., редуцирана със заложените в бизнесплана приходи и разходи, при съобразяване на всяка отделна година

цената на фураж, електрическа енергия, минимален и максимален осигурителен доход, както и за натрупаната инфлация при 2016г. за базова и приложи съответната индексация при разходи, за които липсват официални статистически данни, експертизата заключи, че бизнеспланът е оптимистичен, но реализируем в пазарни условия.“ След направени преизчисления на основание официалните статистически данни и индекси, приложени както за разходите, така и за приходите, вещото лице дава заключение, че при преизчислените данни за 2019 г., 2020 г. и 2021 г. общата печалба за ищеца би била 2 402 366.01 лева. Претенцията на ищеца е за сумата от 2 173 683,58 лева, т.е. по-малко. Ищецът не е направил изменение на иска, поради което претенцията се явява основателна и доказана в пълен размер.

Относно претендираните лихви за забава бе установено кумулативното наличие на предпоставките за основателност на главните искове: незаконосъобразен акт, отменен по съответния ред, вредоносен резултат, наличие на реална имуществена вреда, настъпила за ищеца; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт и настъпилият вредоносен резултат. Предвид доказаност на основните претенции доказани се явяват и акцесорните такава за присъждане на законната лихва за забава. Съгласно чл. 86 ЗЗД, при неизпълнение на парично задължение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата, а съгласно чл. 84 ал.3 ЗЗД при задължение от непозволено увреждане длъжникът се смята за забава и без покана. Задължението по чл. 86 ЗЗД, във връзка с чл. 84 ал.3 ЗЗД има акцесорен характер и е обусловено от наличието на главно задължение, каквото безспорно е налице по настоящото делото. Началният момент на забавата върху основните претенции са предявени от датата на подаване на исковата молба - 25.1.2022 г., до окончателното плащане на главниците.

По разноските:

С оглед изхода на спора на основание чл. 143 АПК, вр. чл.78 от ГПК и ответника следва да бъде осъден да заплати на ищеца сторените разноски в производството в размер на 25 лв. за държавна такса и направените разноски в производството за възнаграждение на вещо лице в размер на 1 000 лв., ведно с адвокатско възнаграждение по съразмерност на уважената част от исковата претенция - сумата от 142 745,58 лева.

Предвид направеното от ответника възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение /при материалния интерес от 7 873 038,93 лв., минималният размер на адвокатското възнаграждение, определен съгласно чл. 7, ал. 2, т. 7 от Наредба № 1/9.7.2004 г. за М. е в размер на 142 745,58 лева/, и липсата на фактическа и правна сложност на делото, размерът на адвокатското възнаграждение следва да се намали до 142 745,58 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“, с адрес: [населено място], [улица]

да заплати на „МАКСИТ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], с адрес: [населено място], [улица] реално претърпени загуби в резултат на отменената като незаконосъобразна Заповед № 03-РД/2614 от 27.6.2018 г. на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ в размер на **500 385.60 лева**, представляващи заплатена неустойка по Договор за доставка на едnodневни стокови патета от 2.2.2018 г., сключен между „МАКСИТ“ ЕООД и „АВИСПАЛ“ ООД, **ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 25.1.2022 г., до окончателното плащане на сумата;**

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“, с адрес: [населено място], [улица] да заплати на „МАКСИТ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], с адрес: [населено място], [улица] реално претърпени загуби в резултат на отменената като незаконосъобразна Заповед № 03-РД/2614 от 27.6.2018 г. на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ в размер на **3 256 348.25 лева**, представляващи заплатена неустойка и лихви за забава по Договор за доставка на отгледани патици от 7.3.2018 г., сключен между „МАКСИТ“ ЕООД и „НИК ФУД БГ“ ЕООД, **ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 25.1.2022 г., до окончателното плащане на сумата**

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“, с адрес: [населено място], [улица] да заплати на „МАКСИТ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], с адрес: [населено място], [улица] реално претърпени загуби в резултат на отменената като незаконосъобразна Заповед № 03-РД/2614 от 27.6.2018 г. на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ в размер на **1 942 621.50 лева**, представляващи заплатена неустойка и лихва за забава по Договор за доставка на отгледани патици от 11.4.2018 г., сключен между „МАКСИТ“ ЕООД и „БИЗНЕСПАРК МАНОЛЕ“ ООД, **ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 25.1.2022 г., до окончателното плащане на сумата**

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“, с адрес: [населено място], [улица] да заплати на „МАКСИТ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], с адрес: [населено място], [улица] имуществени вреди в резултат на отменената като незаконосъобразна Заповед № 03-РД/2614 от 27.6.2018 г. на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ в размер на **2 173 683.58 лева**, представляващи пропуснати ползи, в размер на стойността на нереализирания бизнес-план по Заявление за подпомагане с ИД № 08/04/1/0/00153 от 16.11.2016 г. по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г., за периода от 1.1.2019 г. до 30.11.2021 г., **ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 25.1.2022 г., до окончателното изплащане на сумата.**

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“, с адрес: [населено място], [улица] да заплати на „МАКСИТ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], с адрес: [населено място], [улица] съдебно деловодни разноски в общ размер на **143 770,58 лева**, от които 25 лева за държавна такса, 1 000 лева за възнаграждение на вещо лице и 142 745,58 лева – адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14 дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: